

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/119/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214205431
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8214205431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Klenovej PhD. a JUDr. Moniky Juskovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: O. Z., D.. XX. X. XXXX, N. A. XX, XXX XX B., o zaplatenie 3105,34 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 2C/202/2014-49 zo dňa 13.09.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol: „Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.776,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % zo sumy 2.776,83 Eur od 17. 7. 2014 do zaplatenia v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie 75,- Eur.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 64 % . “

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b), § 2 písm. d), § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. j) a k), § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 24.7.2014 domáhal zaplatenia sumy 3.105,34 Eur s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania.

Na výzvu súdu žalobca zaslal súdu podaním doručeným dňa 18.3.2016 rozpis splátok a ich započítavania v prospech istiny a zmluvného úroku. V uvedenom podaní uviedol, že náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch sa nachádza v bode 2.5.3 Obchodných podmienok, neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky (VOP a OP). Uvedeným podaním žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie 75 eur týkajúcej sa poplatkov za upomienky späť.

Strany uzavreli dňa 7.8.2013 úverovú zmluvu, ktorou žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.200 Eur s úrokovou sadzbou 17,9 % p.a. V zmluve bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 160 Eur a výška anuitnej splátky 57,51 Eur. Stanovená bola splatnosť prvej splátky 20.8.2013 a splatnosť úveru 20.7.2023. Celkove mal žalovaný uhradiť 120 splátok a celkovo mal zaplatiť žalobcovi 7.061,20 Eur. V zmluve je uvedená aj RPMN vo výške 21,51 % a priemerná RPMN vo výške 19,47 %.

V zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva spĺňala prísne

obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru.

Podľa názoru súdu však v predmetnej zmluve chýba aj ďalšia povinná náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona, nakoľko nie sú uvedené v zmluve všetky predpoklady použité na výpočet RPMN.

V dôsledku chýbajúcich vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je teda potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Žalovaný by preto mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru, t.j. 3.200 eur a keďže doposiaľ mu zaplatil 423,17 Eur, jeho dlh predstavuje sumu 2.776,83 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného len k zaplateniu tejto istiny a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 OZ.

Žalovaný sa dostal do omeškania po zosplatnení úveru listom zo dňa 24.6.2014, ktorým bol vyzvaný na jeho úhradu do dňa 16.7.2014. Od nasledujúceho dňa je teda v omeškani a to s poukazom na § 565 OZ a dohodnutými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc však z dispozičnej zásady v konaní súd priznal úroky z omeškania v uplatnenej výške od 18.7.2014 do zaplatenia.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP.

2. Proti rozsudku, a to proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že predpoklady pre výpočet RPMN boli uvedené v Štandardných Európskych informáciách, ktoré boli priložené dlžníkovi pri podpise zmluvy. Pokiaľ súd považoval návrh za neúplný, mal žalobcu vyzvať na jeho doplnenie. Keďže tak súd neučinil, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Informáciu, že splácanie úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ by samotný text zmluvy mal obsahovať podrobný rozpis splátok istiny a úrokov za celé obdobie splatnosti úveru, znamenalo by to neúmerne rozšírenie rozsahu zmluvy, čo by neprispelo k jednoduchosti, zrozumiteľnosti a prehľadnosti zmluvnej dokumentácie. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejma už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v sadzobníku poplatkov. V prospech argumentácie žalobcu svedčí aj návrh novely zákona o spotrebiteľských úveroch z októbra 2015, z ktorej vyplýva, že nie je nutné uvádzať v zmluve presný rozpis toho, aký podiel z jednotlivých splátok pripadá na uhradenie istiny a úrokov. V uvedenej súvislosti poukázal na návrh generálnej advokátky prednesený vo veci vedenej na Súdnom dvore EÚ C-42/15. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

3. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutom rozsahu vecne správny. Je nepochybné, že zmluva o úvere zo dňa 07.08.2013 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. v § 9 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí spotrebiteľská zmluva obsahovať.

Slovenský právny poriadok definuje v porovnaní so smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere precíznejšie a širšie podmienky, ktoré musí spĺňať zmluva o spotrebiteľskom úvere tak, aby nebola postihnutá sankciou spočívajúcou v tom, že bude úver z nej vyplývajúci posudzovaný a kvalifikovaný ako úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov. Takýto výklad nie je v rozpore s komunitárnym právom a príslušnou smernicou a takýto výklad nie je ani arbitrárny, pretože slovenský zákon (zákon č. 129/2010 Z.z.) rozširuje z dôvodov ochrany

spotrebiteľa podmienky, stanovené základnou normou komunitárneho práva a poskytuje širšiu mieru ochrany spotrebiteľovi.

SD EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a. s. c/a Klára Bíróová judikoval, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny.

Tak explicitne presné ustanovenie akým je § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. však cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku a aj stále je platný a účinný.

Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovolá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice).

Uvedený právny záver SD EÚ potvrdil vo viacerých svojich rozhodnutiach.

„Smernica nemôže sama o sebe zakladať jednotlivcovi povinnosť a ustanovení smernice nie je možné sa voči takejto osobe dovolávať.“ (bod 13 vo veci Marshall C-152/84).

„Ako Súdny dvor zdôraznil v ustálenej judikatúre od rozsudku z 26. februára 1986, Marshall (152/84, Zb. s. 723, bod 48), samotná smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na ňu ako takú nemožno proti nemu odvolávať.“ (bod 14 vo veci Faccini Dori, C-91/92).

Celkom zásadným prípadom pre vymedzenie horizontálneho priameho účinku smerníc je vec Pfeiffer, C-397/01 až C-403/01, rozsudok zo dňa 05.10.2004, v zmysle ktorého "Z toho vyplýva, že sa nemôže hoci aj jasné, presné a bezpodmienečné ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.“ (bod 15 vo veci Pfeiffer C-397/01 až C-403/01).

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom z ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky, má dodávateľ v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelené), pričom za naplnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške tieto úroky platí.

Rovnako je možné súhlasiť s tvrdením súdu prvej inštancie, že v úverovej zmluve nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN tak, ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Predmetný obligatórny údaj musí byť uvedený priamo v zmluve, t.j. v hlavnom zmluvnom dokumente, ku ktorému účastníci záväzkového vzťahu pripájajú svoj podpis na vyjadrenie ich súhlasu byť ním viazaní. Nepostačuje preto jeho uvedenie v iných dokumentoch.

Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) a j) ZoSÚ, v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Bolo preto dôvodné žalobu v časti o zaplatenie sumy prevyšujúcej nesplatenú istinu zamietnuť.

Súd prvej inštancie výzvou zo dňa 17.02.2016 doručenou žalobcovi dňa 24.02.2016 vyzval žalobcu na objasnenie a preukázanie skutočností relevantných pre rozhodnutie vo veci, preto odvolacia námietka týkajúca sa nesprávneho postupu súdu prvej inštancie nie je opodstatnená.

Správnemu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd rozsudok v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

4. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, tomuto však žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

5. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.